

Program LIFE – informativna brošura o zemlji

HRVATSKA

Overview

U ovom dokumentu daje se pregled aktivnosti programa LIFE u Hrvatskoj.

Predstavlja se jedan uspješan projekt, daju smjernice o tome kako pronaći daljnje informacije o projektima LIFE, a u Prilogu je sadržan popis završenih projekata, koji nije konačan.

Prvi projekti u Hrvatskoj iz programa LIFE započeli su 1995. u okviru komponente LIFE – Treće zemlje (TCY). U razdoblju od 1995. do 2005. ukupno je u okviru komponente TCY financirano 15 projekata u vrijednosti od 9 milijuna EUR, od čega je EU sudjelovala sa 6 milijuna EUR.

Hrvatskim korisnicima otvorena je mogućnost kandidiranja za financiranje iz program LIFE+ od 1. srpnja 2013. Do danas su financirana dva projekta: jedan iz komponente LIFE+ Politika i upravljanje u zaštiti okoliša i drugi iz komponente LIFE+ Zaštita prirode i biološka raznolikost. Ovi projekti čine ukupno ulaganje od 6,5 milijuna EUR, od čega su sredstva u iznosu od 4 milijuna EUR osigurana iz EU izvora.

Od 2014. tradicionalni LIFE projekti obogaćeni su novim potprogramom Klimatska akcija (usmjeren na ublažavanje klimatskih promjena, prilagodbu klimatskim promjenama, upravljanje klimom i informacije). Novi LIFE program također je proširen kako bi uključio nekoliko novih tipova projekata – integrirani projekti, projekti tehničke pomoći, izgradnja kapaciteta i pripremni projekti, te subvencije – kao i dva nova finansijska instrumenta, liniju za financiranje prirodnog kapitala (Natural Capital Financing Facility – NCFF) i liniju za financiranje energetske učinkovitosti iz privatnih izvora (Private Finance for Energy Efficiency - PF4EE). Za više informacija posjetite web-mjesto LIFE (ec.europa.eu/life).

Svake godine raspisuje se natječaj za kandidiranje projekata iz prioritetnih područja programa LIFE.

LIFE Okoliš i učinkovitost resursa

Ovo područje prioriteta programa LIFE usmjeren je na područje razvoja, ispitivanja i demonstriranja najbolje prakse, najboljih rješenja i integriranih pristupa za ekološke izazove, kao i na područje s tim povezanih baza znanja.

Iz komponente programa LIFE Okoliš i učinkovitost resursa (prijašnja komponenta Politika i upravljanje u zaštiti okoliša) do danas je u Hrvatskoj sufinanciran jedan projekt. On čini ulaganje ukupne vrijednosti od 1,8 milijuna EUR, u kojem je Europska unija sudjelovala s 0,9 milijuna EUR.

Sveukupni cilj projekta LIFE.SU.SA.FRUIT je izrada, primjena i dokazivanje ekonomski održive strategije za provedbu integrirane kontrole nametnika (IPM) u voćnjacima i proizvodnji voća nakon berbe u tipičnim hrvatskim i talijanskim poljoprivrednim ekosustavima, i to promicanjem pristupa smanjene upotrebe kemikalija. Projekt koordinira Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, a trajat će 42 mjeseca (od lipnja 2014. do prosinca 2017.).

Ciljevi su detaljnije razrađeni u donjem okviru. Rezultati projekta objavit će se u dogledno vrijeme.

Integrirana kontrola nametnika (IPM) uz nisku primjenu insekticida u održivoj i sigurnoj proizvodnji voća (LIFE.SU.SA.FRUIT) LIFE13/ENV/HR/000580

Projektom LIFE.SU.SA.FRUIT želi se učinkovitim korištenjem resursa uz istodobno neugrožavanje sigurnosti hrane uspostaviti ekološki prihvatljiv sustav upravljanja proizvodnjom i skladištenjem voća. Specifični ciljevi projekta su: primjena inovativnih postupaka na terenu (npr. sustavi mreža protiv insekata i biološki agensi) i poslije berbe (npr. postupci obrade vrućom vodom); promicanje postupaka za smanjenje primjene pesticida kako bi se smanjio njihov negativni utjecaj na okoliš i zdravlje radnika u voćarstvu.

Ovim projektom iz programa LIFE Sveučilište u Zagrebu očekuje ostvariti sljedeće rezultate: smanjenje uporabe kemikalija i opasnosti za uzgajivače (tj. smanjenje uporabe insekticida za oko 50%, a kemikalija za spričavanje bolesti i uništavanje štetnika za 25%); smanjenje troškova poljoprivredne proizvodnje i povećanje dobiti (tj. ušteda od oko EUR 300-500/ha na kontroli nametnika); smanjenje gubitka ploda (za najmanje 20%) zbog nametnika i gljivičnih bolesti; poboljšanje kvalitete voća, posebno parametara kao što su čvrstoća, boja, kiselost, sadržaj topljive suhe tvari (npr. povećanje sadržaja šećera u jabukama za 1-1.5° Brix); smanjenje ostataka pesticida (za najmanje 60% zahvaljujući smanjenju uporabe insekticida i fungicida i obradi voća vrućom vodom radi uklanjanja ostataka) i posljedično povećanje sigurnosti hrane i smanjenje opasnosti za potrošače i okolišno zdravlje (npr. smanjenje zagađenja vode, tla i zraka).

Dodatne informacije:
<http://www.life-susafruit.eu>

LIFE Zaštita prirode i biološka raznolikost

Ovo područje prioriteta programa LIFE usmjeren je na razvoj, ispitivanje i demonstriranje najbolje prakse, najboljih rješenja i integriranih pristupa, kao doprinos razvoju i primjeni politika i zakonodavstva na području zaštite prirode i biološke raznolikosti, te proširenjem s tim povezane baze znanja.

EU je do danas u okviru ove komponente sufinancirala jedan projekt u Hrvatskoj, osiguravši 2,8 milijuna EUR od ukupno uloženih 4,6 milijuna. Ovaj LIFE projekt prva je inicijativa međusektorske suradnje i integriranog upravljanja usmjeren na hrvatske rijeke. Njen je cilj primjena EU direktiva (npr. direktiva o vodama, poplavama, pticama i staništima) radi rješavanja problema riječnih ekosustava.

Ciljevi su detaljnije izloženi u donjem okviru. Daljnje informacije, uključujući web mjesto projekta i njegove rezultate, objavit će se u dogledno vrijeme.

DRAVA LIFE – Integrirano upravljanje rijekom (DRAVA LIFE) LIFE14/NAT/HR/000115

Specifični ciljevi projekta LIFE Drava su: povećanje netaknutih, dinamičnih riječnih staništa uz Dravu; očuvanje i stvaranje novih poplavnih voda i poboljšanje dinamike razine vode, s naglaskom na „ponovnoj dinamizaciji“ bočnih rukavaca na dobrobit staništa i vrsta; smanjenje čovjekovog uznemiravanja riječnih vrsta ptica i povećanje svijesti o mreži staništa Natura 2000 kako bi se osigurala lokalna potpora.

Projekt također ima za cilj uvođenje međusektorske suradnje u upravljanju rijekama u Hrvatskoj i povećanje prekogranične suradnje uz Dravu.

Očekuju se sljedeći rezultati u brojkama: osigurati 40,8 ha novog zemljišta za revitalizaciju rijeke; 13 ha nove dinamične riječne zone sa šljunkom, pijeskom i muljevitom obalom i fazama sukcesije poplavnih šuma (91EO *); 1.000 m dinamične riječne obale revitalizirano/očuvano; 11,9 km revitaliziranih rukavaca i 2,6 km novostvorenih, te poboljšanje 306 ha nizinskih šuma (91EO *).

Između ostalog očekivani rezultati su: povećanje populacija ptica gnjezdarica npr. male čigre (*Sterna albifrons*) i male prutke (*Actitis hypoleucus*); smanjenje ljudskog ometanja crne rode (*Ciconia nigra*); uspostavljanje instrumenata za podizanje svijesti (novi informacijski centar, šest info točaka, obrazovni kutić prirode, dvije osmatračnice, dravski čuvari prirode, komplet alata i druge informacije i obrazovni materijal); sinergije između vodnog gospodarstva, zaštite prirode i nevladinih organizacija vidljive su u uspješnim akcijama obnove; međunarodni simpozij o Dravi; tri posjeta drugim LIFE projektima u inozemstvu; i tri transnacionalne akcije očuvanja prirode.

Kako saznati više o programu LIFE i projektima iz programa LIFE

Posjetite web mjesto programa LIFE

Web mjesto programa LIFE pruža obilje informacija o LIFE programima:
<http://ec.europa.eu/life/>

Pretražite bazu podataka LIFE projekata

Za daljnje informacije o projektima iz programa LIFE u Hrvatskoj ili za projekte programa LIFE općenito pogledajte bazu podataka projekata LIFE na mreži:
<http://ec.europa.eu/environment/life/project/Projects/index.cfm>

Baza podataka jednostavna je za korištenje i mjerodavan je izvor informacija o svim tekućim i završenim projektima iz programa LIFE. Baza podataka sadrži i informacije o korisnicima programa, podatke za kontakt i podatke o web mjestima projekata.

Pretražite putem društvenih mreža

http://twitter.com / LIFE_Programme / <http://www.facebook.com />
https://www.flickr.com/photos/life_programme

Kontaktirajte

Nacionalna kontakt točka za Hrvatsku

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode – Samostalni sektor za EU

Ime: Nikolina PETKOVIĆ GREGORIĆ, Služba za europske integracije
Adresa: Radnička cesta 80
HR - 10 000 Zagreb
Croatia
Tel.: +385 1 3717 209
Telefaks: +385 1 3717 271
E-pošta: nikolina.petkovic.gregoric@mzoip.hr
Web mjesto: <http://www.mzoip.hr/hr/ministarstvo/medunarodna-suradnja/life-program.html>

Nadzorni tim za Hrvatsku

NEEMO EEIG TIMESIS

Adresa: Via Niccolini 7
I - 56017 San Giuliano Terme
Italia
Tel.: +39 050 818800
Telefaks: +39 050 818801
E-pošta: timesis@neemo.eu

Projekti u tijeku iz programa LIFE LIFE Okoliš i učinkovitost resursa				
Naziv projekta	Broj projekta	Web mjesto	Za pregled sažetog opisa projekta kliknite na ikonu	Trajanje projekta
Integrirana kontrola nametnika (IPM) uz nisku primjenu insekticida u održivoj i sigurnoj proizvodnji voća (LIFE.SU.SA.FRUIT)	LIFE13 ENV/HR/000580	http://www.life-susafruit.eu		06/2014-> 12/2017

Projekti u tijeku iz programa LIFE Zaštita prirode I biološka raznovrsnost				
Naziv projekta	Broj projekta	Web mjesto	Za pregled sažetog opisa projekta kliknite na ikonu	Trajanje projekta
DRAVA LIFE – Integrirano upravljanje rijekom (DRAVA LIFE)	LIFE14 NAT/HR/000115	N/A		12/2015 -> 11/2020